

Warszawa, 28 września 2018 r.

Trybunał Konstytucyjny

Al. Jana Chrystiana Szucha 12A
00-918 Warszawa

Skarżący: I S

reprezentowany przez:
r.pr. Sławomira Wiśniewskiego
adres do korespondencji:
Jacek Stefaniuk adwokaci & radcy prawni
ul. Marynarska 15
02-674 Warszawa

Uczestnicy postępowania:

Minister Infrastruktury i Budownictwa
ul. Chałubińskiego 4/6
00-928 Warszawa

Prokurator Generalny
Al. Ujazdowskie 11
00-950 Warszawa

Sygnatura akt: Ts 199/17

**ODPOWIEDŹ NA ZARZĄDZENIE SĘDZIEGO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO Z DNIA 17
WRZEŚNIA 2018 R.**

Działając w imieniu skarżącego, w odpowiedzi na zarządzenie sędziego Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 września 2018 r., (sygnatura akt: Ts 199/17):

1) Przedkładam jeden egzemplarz odpisu skargi konstytucyjnej z dnia 10 października 2017 r.

Adres:
ul. Marynarska 15
02-674 Warszawa

Kontakt:
tel. 22 487 51 87
info@jspartners.pl

JACEK STEFANIUK
adwokaci & radcy prawni

- 2) Wskazuję, że zakresem zaskarżenia skargi konstytucyjnej z dnia 10 października 2017 r. objęty jest następujący przepis:

§ 9 ust. 4 pkt 1) lit. b) rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 października 2002 r. w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz.U. 2002 Nr 179, poz. 1495) w brzmieniu obowiązującym na dzień . października 2013 roku.

- 3) Przedkładam pełnomocnictwo szczególne.

- 4) Wyjaśniam, że wydanie merytorycznego orzeczenia przez Trybunał Konstytucyjny w niniejszej sprawie jest konieczne dla ochrony konstytucyjnych praw i wolności z następujących względów.

Zaskarżony przepis zawiera treści normatywne odnoszące się do sfery wolności zrzeszania się oraz prawa do nieujawniania informacji o osobie, gdyż kształtuje on treść normy prawnej nakazującej osobie ustawowo uprawnionej do ulgi komunikacyjnej wstąpienie do stowarzyszenia prawa prywatnego pod nazwą I lub innego z nim powiązanego, w celu skorzystania z tej ulgi, tym samym wprowadzając obowiązek przekazania stowarzyszeniu informacji dotyczących osoby.

Zaskarżony przepis miał wpływ na definitywne ukształtowanie sytuacji prawnej skarżącego, w jakiej znalazł się on w dniu października 2013 r., gdyż stanowił on podstawę dla ustalenia, że wobec nieposiadania międzynarodowej legitymacji studenckiej ISIC skarżący, jako student zagranicznej uczelni wyższej, nie mógł skorzystać z przyznanej mu ustawą ulgi komunikacyjnej.

Od wydanego przez Sąd Okręgowy w W prawomocnego wyroku dnia lipca 2017 r., skarżącemu nie przysługują żadne zwyczajne środki odwoławcze ani skarga kasacyjna. Brak jest też uzasadnionych podstaw dla wniesienia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (art. 424¹ i n. *Kodeksu postępowania cywilnego*). W przypadku, gdy prawomocne orzeczenie zostało wydane na podstawie przepisu niezgodnego z Konstytucją jedynym środkiem prawnym mogącym doprowadzić do wyeliminowania z obrotu prawnego tego orzeczenia jest skarga o wznowienie postępowania (art. 399 i n. *Kodeksu postępowania cywilnego*). Skarga o wznowienie postępowania na wskazanej podstawie może być jednakże wniesiona wyłącznie po uprzednim orzeczeniu przez Trybunał Konstytucyjny o niezgodności z Konstytucją przepisu, który stanowił podstawę wydania orzeczenia. Uwzględnienie skargi o wznowienie postępowania, poza wyeliminowaniem z obrotu prawnego orzeczenia wydanego w oparciu o przepis niezgodny z Konstytucją, umożliwia dochodzenie roszczeń odszkodowawczych związanych z wydaniem tego orzeczenia na podstawie art. 417¹ § 2 *Kodeksu cywilnego*. Reasumując, brak merytorycznego orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego

Adres:
ul. Marynarska 15
02-674 Warszawa

Kontakt:
tel. 22 487 51 87
info@jspartners.pl

uniemożliwia zarówno wzruszenie prawomocnego orzeczenia wydanego na podstawie przepisu niezgodnego z Konstytucją, jak i uzyskanie odszkodowania za szkodę wyrządzoną wskutek jego wydania. Wobec takiego ukształtowania przepisów prawa nie istnieje żaden alternatywny, w stosunku do merytorycznego orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, instrument prawny, który mógłby spowodować zmianę sytuacji prawnej skarżącego ukształtowanej przez zaskarżony przepis.

Umożliwienie skarżącemu wznowienia postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem i tym samym doprowadzenia do pozbawienia jego doniosłości prawnej oraz umożliwienie mu dochodzenia odszkodowania za szkodę wyrządzoną przez wydanie tego orzeczenia stanowi jedyny i skuteczny środek przywrócenia ochrony naruszonych praw i wolności, gdyż wyeliminuje skutki dokonanego naruszenia.

Wobec powyższego, w świetle też zawartych w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 21 maja 2001 r. (SK 15/00) traktujących o tym, kiedy zachodzi uzasadniający konieczność wydania merytorycznego orzeczenia związek pomiędzy daną regulacją, a ochroną konstytucyjnych praw i wolności, należy uznać, że w niniejszej sprawie wystąpił przypadek określony w art. 59 ust. 3 Ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym.

5) Jakkolwiek dotyczący wymogów formalnych skargi konstytucyjnej art. 53 ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym, nie wymaga podania wzorca kontroli, precyzując, że według skarżącego wzorcami kontroli zaskarżonego przepisu powinny być:

- Art. 12 oraz art. 58 ust. 1 Konstytucji w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji.
- Art. 51 ust. 1 Konstytucji w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji.

W pierwszej kolejności wskazuję, że w pełni podtrzymuję uzasadnienie znajdujące się we wniesionej skardze konstytucyjnej. Uzasadnia ono zarzut niezgodności kwestionowanego przepisu ze wskazanymi w skardze konstytucyjnymi wolnościami (zrzeszania się) i prawem (do nie ujawniania informacji dotyczących osoby). Uzasadnienie to zawiera zasadnicze argumenty popierające stanowisko, że zaskarżony przepis jest niezgodny z wyżej wskazanymi wzorcami kontroli.

Jak zostało już w skardze konstytucyjnej podniesione, art. 12 oraz art. 58 ust. 1 Konstytucji formułują odpowiednio gwarancje strukturalne wolności zrzeszania się oraz statuują tę wolność. Wolność zrzeszania się ma wymiar zarówno pozytywny (wolność - prawo tworzenia i uczestniczenia w zrzeszeniach) jak i negatywny (wolność - prawo do nieprzystępowania do zrzeszeń). Art. 51 ust. 1 Konstytucji wprowadza natomiast zakaz kreowania w akcie rangi podstawowej norm prawnych, które bezpośrednio lub pośrednio zobowiązywałyby osobę, do ujawniania danych o sobie.

Art. 31 ust. 3 Konstytucji stanowi zaś, że *ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób; Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw.*

Lege non distinguente, cytowany przepis odnosi się do wszystkich konstytucyjnych wolności i praw, zatem także wskazanych wyżej oraz powołanych w skardze, wolności zrzeszania się i prawa do nieujawniania informacji dotyczących osoby. Przepis art. 31. ust. 3 Konstytucji ma to znaczenie, że wyraźnie uniemożliwia prawodawcy kreowanie norm rangi podustawowej, które ograniczałyby w jakikolwiek sposób zakres korzystania z konstytucyjnych wolności i praw. Nadto przewiduje wyraźne ograniczenie we wprowadzaniu ustawowych ograniczeń w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw. Ograniczenia takie mogą być ustanawiane tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa i porządku publicznego bądź ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Nie mogą przy tym nigdy naruszać istoty konstytucyjnych wolności i praw.

Kwestionowany przez skarżącego przepis, stanowiący formę ograniczenia korzystania z konstytucyjnych wolności i praw, został zamieszczony w akcie rangi podustawowej, przez co narusza art. 31 ust. 3 Konstytucji, a w stosunku do prawa określonego w art. 51 ust. 1 Konstytucji - także ten przepis. Nadto zaskarżony przepis, nawet gdyby nadano mu rangę ustawową, wprowadza ograniczenie nie mieszczące się w katalogu dopuszczalnych ograniczeń przewidzianych w art. 31 ust. 3 Konstytucji, gdyż nie zostało ono ustanowione w celu ochrony jakichkolwiek z wartości konstytucyjnych wskazanych w art. 31 ust. 3.

W realiach sprawy będącej podstawą wniesionej skargi, zaskarżony przepis o randze podustawowej, poprzez nałożenie na skarżącego, jako studenta zagranicznej uczelni wyższej, wymogu wstąpienia do określonego stowarzyszenia w celu skorzystania z ustawowo przyznanej ulgi komunikacyjnej oraz związanego z nim wymogu ujawnienia temu stowarzyszeniu danych dotyczących jego osoby, ograniczył, z naruszeniem art. 31 ust. 3 Konstytucji: (i) konstytucyjną wolność zrzeszania się skarżącego (art. 12 oraz art. 58 ust. 1 Konstytucji), w jej wymiarze negatywnym rozumianym jako prawo niezrzeszania się, (ii) konstytucyjne prawo skarżącego do nieujawniania informacji o sobie (art. 51 ust. 1 Konstytucji) – tym samym naruszając wskazane wolność i prawo.

Załączniki:

1. odpis skargi konstytucyjnej z dnia 10 października 2017 r.,
2. pełnomocnictwo szczególne - 5 egzemplarzy,
3. cztery dodatkowe egzemplarze niniejszego pisma.